

Ph.d.-projekt om didaktik i praktik på vekseluddannelser

PROGRAM 2: SAMSPIL MELLEM UDDANNELSE OG ERHVERV UDDANNELSESLABORATORIUM FOR TRANSFER

I det følgende præsenteres den ph.d.-afhandling som jeg udarbejder for det Erhvervsrettede Uddannelseslaboratorium, med afslutning i foråret 2016.

Afsæt og forskningsspørgsmål

Projektet tager afsæt i forskellige udfordringer, der kan opstå i praktik i vekselluddannelsesforløb og formålet er at undersøge:

Hvilken didaktisk praksis i vekselluddannelsernes praktik bidrager positivt til de studerendes/lærlingenes trivsel og læring?

Vekselluddannelsesprincippet, med vekselvirkningen mellem skoleundervisning og praktikforløb, anvendes i Danmark bredt inden for både erhvervsuddannelser, erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelserne.

Jeg har således et bredt fokus på, hvordan praktik struktureres og afvikles inden for forskellige vekselluddannelsesforløb og har særligt fokus på de fælles træk, der kan anbefales i ambitionen om at skabe praktik som bidrager positivt til de studerendes/lærlingenes trivsel og læring.

Empirisk grundlag

I undersøgelsen besøgte jeg otte forskellige praktiksteder, der er knyttet til fire forskellige uddannelser. Hvert sted følger jeg hverdagspraksis for en studerende eller en lærling i en uge og slutter mit besøg af med et interview med henholdsvis den studerende/lærlingen og vedkommendes nærmeste praktikvejleder. Ved mine besøg har jeg fokus på, samspillet mellem den studerende/lærlingens og praktikvejlederen, samt fokus på hvordan den

studerende/lærlingen oplever arbejdet med de forskellige arbejdsopgaver i praktikken. I de efterfølgende interview spørger jeg, med afsæt i ugens forskellige arbejdssituationer, dels ind til praktikvejleders forskellige overvejelser i tilrettelæggelsen og afviklingen af ugens arbejdsopgaver og dels til den studerendes/lærlingens oplevelse af forløbet i praktikken.

Foreløbigt har jeg besøgt 5 af de 8 praktiksteder. Før mit besøg på de forskellige praktiksteder, har jeg afklaret min forforståelse af praktik i vekselluddannelser der er sammensat af egne erfaringer, samtaler med andre, afrapportering af FoU, andre forskningsprojekter af området samt forskellige didaktiske og pædagogiske teorier. Denne forforståelse har dannet grundlag for min første udvikling af forskellige fokusområder og fokuspunkter i praktikkens didaktik samt udvikling af min observations- og interviewguides.

Analysemetoder

Undervejs i min dataindsamling har jeg løbende arbejdet med at analysere datamaterialet, der ofte har bekræftet min forforståelse af de forskellige fokusområder og forskellige fokuspunkter i den didaktiske praksis i vekselluddannelsernes praktik. De nye erkendelser jeg har oplevet undervejs i min dataindsamling har således løbende dannet grundlag for udviklingen af nye fokuspunkter.

På samme måde har jeg i den løbende analyse af datamaterialet undersøgt, hvilken praksis der bidrager positivt til de studerende eller lærlingenes trivsel og læring. Dette er dels sket via direkte spørgsmål til de studerende eller lærlingenes

oplevelse af forskellige situationer i praksis og dels via inddragelse af forskellige pædagogiske perspektiver, der kan bidrage til at generalisere de empiriske erkendelser.

I den senere tid har jeg således arbejdet med at systematisere og strukturere mit foreløbige empiriske materiale. Jeg er i gang med at etablere en samlet model, der fremadrettet skal gøre det let både at få et samlet overblik og en detaljeret forståelse af, hvilken didaktisk praksis der bidrager positivt til læring og trivsel for lærlinge og studerende når de er i praktikforløb.

Resultater og konklusioner

Når Ph.d.-projektet afsluttes, vil det dels belyse en række udfordringer, der kan være til stede ved læring i praktik og dels give et samlet overblik over praktikkenes didaktik. Desuden vil afhandlingen give forslag til hvordan praktikvejledere og andre involverede kan bidrage til at skabe gode læringsprocesser i praktikforløb.

Partnere bag projektet

Ph.d.-projektet gennemføres som en del af Region Hovedstadens projekt: Det Erhvervsrettede Uddannelseslaboratorium, der støttes af EU's Social Fond, i samarbejde med projektets partnere samt Erhvervsskolen TEC, Professionshøjskolen Metropol og Århus Universitet – Institut for undervisning og pædagogik.

Jan Bisgaard – Lektor og ph.d.-stipendiat